

Asia: VN/33421/2021

Hallituksen esitys Maailman postiliiton (UPU) yleissopimuksen hyväksymisestä ja laiksi yleissopimuksen lainsäädännönalaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maailman postiliiton 27. kongressissa Abidjanissa hyväksyttiin elokuussa 2021 muutokset liiton sopimukseen. Sopimukset velvoittavat Suomea postiliiton jäsenmaana sekä Suomen nimettyjä operaattoreita Posti Oy:tä ja Åland Post Ab:tä. Keskeisimmät muutokset koskevat Maailman postiliiton tai jäsenmaiden nimettyjen operaattoreiden toimintaa eivätkä ne kohdistu suoraan kansallisiin postimarkkinoihin tai postipalveluiden käyttäjien asemaan. Useat muutoksista ovat luonteeltaan teknisiä. Sopimus tulee pääosin kansainvälisesti voimaan 1.7.2022. Posti kannattaa Suomen liittymistä uusittuun sopimukseen nopealla aikataululla.

Suomen varaukset

Suomi on yleisesti kannattanut helpotuksia sopimukseen neuvoteltavien jäsenmaiden varaumien tekemiseen. Posti katsoo tämän perustelluksi, sillä sopimusmääräykset saattavat olla jäykkiä ja estää nimetyn operaattorin toiminnan mukauttamisen muuttuvien asiakastarpeiden, uusien teknisten ratkaisujen sekä markkinamuutosten mukaisesti. Maailman postiliiton sopimusten muuttaminen on useimmiten erittäin hidas ja epävarma prosessi, joten varaukset helpottavat nimetyn operaattorin toiminnan kehittämistä myös kustannustehokkaampaan suuntaan.

Suomi esitti Abidjanin kongressissa kolmea uutta varaumaa. Suomen esittämät varaukset kohdistuvat yleissopimuksen 15 artiklaan, 20 artiklan 2 kohtaan ja 21 artiklan 2 kohtaan. Suomen varaukset eivät ole Maailman postiliiton tavoitteiden tai tarkoituksen vastaisia ja ne hyväksyttiin kongressissa. Posti toteaa, että Suomen esittämät varaukset ovat asianmukaisesti perusteltuja ja välttämättömiä, jotta kansallisesti voidaan tarvittaessa joustaa yksittäisistä sopimusmääräyksistä.

Kuten hallituksen esityksessä todetaan, 15 artiklaan kohdistuva varauma mahdollistaisi Postin kustannustehokkaamman toiminnan ja reilumman kilpailun kansainvälisten pakettien jakelumarkkinoilla. Olennaista tässä on 15 artiklan 6 kohta, jonka vuoksi asiakkailta ei saa periä minkäänlaisia muita maksuja kuin mitä sopimuksissa on määrätty. Varauksen myötä Postilla on mahdollisuus tarjota asiakkaille näiden tarpeisiin erilaisia lisäpalveluita maksua vastaan.

Tullitarkastusta ja tulli- ja muita maksuja koskevan 20 artiklan varauma kohdistuu artiklan 2 kohtaan, joka oikeuttaa nimetyn operaattorin perimään tullille esittämisestä maksun. Maksun ohjeellinen enimmäismäärä ilmoitetaan Toimitusohjesäännöissä. Postin perimä maksu (2,90 €) ei ylitä Toimitusohjesäännössä suositeltua enimmäismäärää. Tämä maksu voidaan artiklan mukaan periä vain niiden lähetysten tullille esittämisestä, joista on peritty tulli- tai muut vastaavat maksut. Varauma mahdollistaa tämän maksun perimisen kaikista maahan saapuvista lähetyksistä, jotka nimetty operaattori esittää tullille, vaikka Tulli myöhemmin toteaisikin, että lähetyksestä ei peritäkään tullia tai muita maksuja. Posti katsoo varauksen perustelluksi ja välttämättömäksi, sillä maahan saapuvan lähetysten joutuessa tulliselvitykseen Postille aiheutuu aina tullille esittämisestä ylimääräisiä prosessikustannuksia, vaikka Tulli myöhemmin vapauttaisi lähetysten ilman maksuja.

Tiedusteluja koskevan 21 artiklan 2 kohdan mukaan nimettyjen operaattoreiden väliset lähetystiedustelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia. Suomen varauma mahdollistaa kuitenkin maksun perimisen aiheuttomista ja perusteettomista tiedusteluista. Posti toteaa, että hallituksen esityksessä on kattavasti perusteltu varauksen tarpeellisuutta. Posti korostaa lisäksi sitä, että maksuja ei perittäisi lähetystiedusteluja tekeviltä asiakkailta, vaan nimettyjen operaattoreiden välillä.

Kommentit yksityiskohtaisiin perusteluihin

20 artikla: Tullitarkastusta ja tullimaksuja koskevaan artiklaan ei tehty muutoksia Abidjanin kongressissa, mutta Suomi teki artiklan 2 kohtaan varauksen. Posti ehdottaa, että perusteluja tarkennettaisiin siten, että tekstistä tulee selvästi esille varauksen koskevan vain tullille esittämisen maksua. Posti voi huolehtia myös tullauksesta, jos Posti on saanut valtuutuksen tullauksen suorittamiseen asiakkaan puolesta. Tullauspalvelusta ja siitä perittävästä maksusta (tulliselvitysmaksu) säädetään 20 artiklan 3 kohdassa, jota varauma ei koske. Postin toimitusehtoja ja tuonti- tai vientitullausta koskeva lause perusteluissa ei ole edellä kerrotusta syystä tarpeellinen.

21 artikla: Tiedusteluja koskevaan artiklaan ei tehty Abidjanin kongressissa muutoksia, mutta Suomi teki artiklan 2 kohtaan varauksen. Posti ehdottaa, että perusteluja tarkennettaisiin siten, että tekstistä käy selvästi ilmi varauksen mahdollistavan maksullisuuden kohdistuvan toisiin nimettyihin operaattoreihin eikä asiakkaisiin.

32 artikla: Artiklan otsikoksi mainitaan ”Palvelurahasto”, mutta kyse lienee kirjoituserheestä, sillä oikea nimi kyseiselle rahastolle on ”Palvelutasorahasto”.

Rokkanen Päivi
Posti Oy